

2010. évi L. törvény

a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A választójog

- 1. §** (1) A választópolgár a választójogát szabad elhatározása alapján gyakorolja.
(2) A választópolgár lakóhelyén vagy - ha lakóhelye mellett legkésőbb a választás kitűzését megelőző 30. napig tartózkodási helyet is létesített - bejelentett tartózkodási helyén választhat.
(3) A választópolgár bármely választókerületben választható.
(4) A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán nem választható, aki jogerős ítélet alapján szabadságvesztés büntetését vagy büntetőeljárásban elrendelt intézeti kényszergyógykezelését tölti.

2. Értelmező rendelkezések

- 2. §** E törvény alkalmazásában lakosságszám: azon személyek száma, akiknek a polgárok személyi és lakcím adatait tartalmazó nyilvántartásban szereplő lakóhelye, lakóhely hiányában tartózkodási helye az adott település (fővárosi kerület), a főváros, a megye közigazgatási területén található, vagy akiknek a lakóhelye csak az adott település (fővárosi kerület) megnevezését tartalmazza.

II. FEJEZET

VÁLASZTÓKERÜLETEK, SZAVAZÓKÖRÖK

- **3. §** A települési önkormányzat képviselő-testülete, a fővárosi és a megyei közgyűlés tagjainak számát a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választása évének január 1-jei lakosságszám alapján kell meghatározni.
4. § A 10 000 vagy ennél kevesebb lakosú település - egyéni listás választási rendszerben - egy választókerületet alkot, amelyben a képviselők száma:

- a) 100 lakosig 2 fő,
- b) 1000 lakosig 4 fő,
- c) 5000 lakosig 6 fő,
- d) 10 000 lakosig 8 fő.

5. § (1) A 10 000-nél több lakosú településen és a fővárosi kerületben a képviselők vegyes választási rendszerben - egyéni választókerületben és kompenzációs listán - jutnak mandátumhoz.

(2) Az egyéni választókerületek és a kompenzációs listás mandátumok száma:

- a) 25 000 lakosig 8 egyéni választókerületi és 3 kompenzációs listás mandátum,
- b) 50 000 lakosig 10 egyéni választókerületi és 4 kompenzációs listás mandátum,
- c) 75 000 lakosig 12 egyéni választókerületi és 5 kompenzációs listás mandátum,
- d) 100 000 lakosig 14 egyéni választókerületi és 6 kompenzációs listás mandátum.

(3) Minden további 10 000 lakos után eggyel nő az egyéni választókerületben, és minden további 25 000 lakos után eggyel nő a kompenzációs listán választott képviselők száma.

6. § (1) A választópolgárok Budapest főváros közgyűlésének tagjait fővárosi listán választják meg. Ez esetben Budapest főváros egy választókerületet alkot.

(2) A fővárosi közgyűlés tagjainak számát a főváros lakosság száma alapján kell meghatározni oly módon, hogy minden 50 000 lakos után egy képviselő választható.

7. § (1) A megyei önkormányzati képviselőket a választópolgárok megyei listán választják. A választás tekintetében minden megye egy választókerületet alkot, melynek nem része a megyei jogú város, valamint a főváros.

(2) A megyei közgyűlés tagjainak számát a megye lakosság száma alapján kell meghatározni úgy, hogy

- a) 400 000 lakosig minden 20 000 lakos után 1 képviselő, de legkevesebb 15 képviselő,
- b) 700 000 lakosig 20 képviselő, és a 400 000-t meghaladó minden további 30 000 lakos után 1 képviselő,
- c) 700 000 lakos fölött 30 képviselő, és a 700 000-t meghaladó minden további 40 000 lakos után 1 képviselő választható.

III. FEJEZET

AZ AJÁNLÁS

8. § (1) A választópolgár jelölési fajtánként csak egy jelöltet vagy egy listát ajánlhat és csak egy településen, fővárosi kerületben, megyében fogadhat el jelölést.

(2) Az egyéni listás választási rendszerben a választópolgár egyidejűleg legfeljebb egy polgármesteri, egy egyéni listás és egy megyei listás jelöltséget fogadhat el.

(3) A vegyes választási rendszerben a választópolgár egyidejűleg:

- a) a fővároson kívül legfeljebb egy egyéni választókerületi, egy kompenzációs és egy megyei listás jelöltséget,
- b) a fővárosban egy egyéni választókerületi, egy kompenzációs listás és egy fővárosi listás jelöltséget fogadhat el,
- c) ha Budapesten a jelölt fővárosi kerületi kompenzációs listáról és fővárosi területi listáról egyaránt mandátumot szerez, úgy 30 napon belül nyilatkoznia kell, hogy melyiket fogadja el. Amelyik listáról nem fogadta el a mandátumot, arról a listáról

törölni kell.

(4) A vegyes választási rendszerben a polgármesterjelölt egyidejűleg:

a) a fővároson kívül egy egyéni választókerületi, egy kompenzációs és egy megyei listás jelöltséget,

b) a fővárosban egy egyéni választókerületi, egy kompenzációs listás és egy fővárosi listás jelöltséget fogadhat el.

(5) A főpolgármester jelölt csak fővárosi listás jelöltséget fogadhat el.

(6) A választópolgár fővárosi és megyei listán egyidejűleg nem lehet jelölt. A választópolgár megyei listán és megyei jogú városban egyidejűleg nem lehet jelölt. A választópolgár egyidejűleg nem lehet megyei listán jelölt és megyei jogú városban polgármesterjelölt.

(7) Egy jelölő szervezet egy egyéni választókerületben csak egy jelöltet állíthat.

9. § (1) Egyéni listás, illetve egyéni választókerületi képviselőjelölt az, akit az adott választókerület választópolgárainak legalább 1 %-a jelöltnek ajánlott.

(2) A megyei választókerületben listát állíthat az a jelölő szervezet, amely a választókerület választópolgárai 1%-ának ajánlását összegyűjtötte.

(3) Polgármesterjelölt az, akit

a) a 10 000 vagy annál kevesebb lakosú település választópolgárainak legalább 3%-a,

b) a 10 000 lakost meghaladó, de 100 000 vagy annál kevesebb lakosú település választópolgárainak 2%-a, de legalább 300 választópolgár,

c) a 100 000-nél több lakosú település esetén a választópolgárok 1 %-a, de legalább 2000 választópolgár jelöltnek ajánlott.

(4) Főpolgármester jelölt az, akit a főváros választópolgárainak 2%-a ajánlott.

➔ **9/A. §** A polgármester-választáson és a települési önkormányzat képviselő-testülete tagjainak választásán nemzetiségi jelöltnek minősül [a nemzetiségek jogairól szóló törvény](#) szerinti nemzetiségi szervezet jelöltje - vagy több, azonos nemzetiséget képviselő nemzetiségi szervezet által állított közös jelölt -, ha

➔ a) a település nemzetiségi névjegyzékében szerepel,

➔ b) a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, továbbá a nemzetiségi önkormányzati képviselők megelőző két általános választásán, valamint az azokat követő időközi választásokon nem volt más nemzetiség nemzetiségi jelöltje, továbbá

➔ c) nyilatkozatot tesz arról, hogy

➔ ca) a nemzetiség képviseletét vállalja,

➔ cb) a nemzetiségi közösség nyelvét beszéli, kultúráját és hagyományait ismeri.

10. § (1) A 10 000-nél több lakosú településen kompenzációs listát az a jelölő szervezet állíthat, amely a település egyéni választókerületeinek több mint felében jelöltet állított.

(2) A fővárosi közgyűlés tagjainak megválasztásánál Budapesten fővárosi listát az a jelölő szervezet állíthat, amely a fővárosi kerületek több mint felében kompenzációs listát állított.

(3) A listaindítás jogát nem érinti, ha a nyilvántartásba vett egyéni választókerületi jelölt visszalépett vagy kiesett.

11. § (1) Azok a jelölő szervezetek, amelyek az egyéni választókerületek több mint felében közös egyéni jelöltet állítottak, közös kompenzációs listát állíthatnak.

(2) Azok a jelölő szervezetek, amelyek a fővárosi kerületek több mint felében közös kompenzációs listát állítottak, közös fővárosi listát állíthatnak.

(3) Azok a jelölő szervezetek, amelyek a megyei választókerületben lévő települések választópolgárai 1%-ának, de legalább 2000 választópolgár közös ajánlását

összevűjtötték, közös megyei listát állíthatnak.

11/A. § Nemzetiségenként külön-külön nemzetiségi kompenzációs listára kell venni valamennyi, az egyéni választókerületben indult nemzetiségi jelöltet, azok kivételével, akiket olyan nemzetiségi szervezet állított, amely a [10. § \(1\) bekezdése](#) vagy a [11. § \(1\) bekezdése](#) alapján önálló vagy közös kompenzációs listát állított.

IV. FEJEZET

A VÁLASZTÁS RENDSZERE ÉS AZ EREDMÉNY MEGÁLLAPÍTÁSA

1. A polgármesterek választása

12. § (1) A polgármestert és a főpolgármestert a települések választópolgárai közvetlenül választják.

(2) Polgármester, főpolgármester az a jelölt lesz, aki a legtöbb érvényes szavazatot kapta.

2. Egyéni listás választási rendszer

13. § (1) Az egyéni listán képviselők azok a jelöltek lesznek, akik a megválasztható képviselők száma szerint a legtöbb érvényes szavazatot kapták. Szavazategyenlőség esetén sorsolással kell megállapítani, hogy az egyenlő számú szavazatot elért jelöltek közül melyik szerez mandátumot.

(2) Az egyéni listás szavazólapon a választópolgár legfeljebb annyi jelöltre szavazhat, ahány egyéni listás mandátum kiosztható.

(3) Ha az egyéni lista jelöltjét polgármesternek megválasztották, az egyéni listáról törölni kell, és helyébe a következő legtöbb szavazatot elért jelölt lép.

3. A vegyes választási rendszer

14. § Az egyéni választókerületben az a jelölt lesz képviselő, aki a legtöbb érvényes szavazatot kapta.

15. § (1) A kompenzációs lista és a nemzetiségi kompenzációs lista a választókerületben összesített töredékszavazatok arányában kap mandátumot.

(2) Töredékszavazatnak minősül az egyéni választókerületekben a jelölő szervezet jelöltjére leadott minden olyan szavazat, amellyel nem szereztek mandátumot.

(3) A közös jelöltekre leadott töredékszavazatnak minősülő szavazatok a közös jelöltet állító jelölő szervezetek közös kompenzációs listájára kerülnek.

(3a) A nemzetiségi kompenzációs listára az azon szereplő jelöltekre az egyéni választókerületben leadott azon szavazatok kerülnek töredékszavazatként, amelyekkel nem szereztek mandátumot.

(4) A kompenzációs mandátum számítás módja:

a) Össze kell állítani egy táblázatot, amelyben minden lista neve alatt képezni kell egy számoszlopot. A számoszlop első száma az adott lista szavazatainak száma. A számoszlop következő számai az adott lista szavazatainak száma elosztva hárommal, öttel, héttel, rendre az új osztó az előző osztó kettővel megnövelt értéke.

b) Meg kell keresni a táblázatban előforduló legnagyobb számot, és amelyik lista

számoszlopában találjuk meg azt, az a lista kap egy mandátumot. Ezt követően meg kell keresni a következő legnagyobb számot. Amelyik lista oszlopában találjuk, az a lista kap egy mandátumot. Ezt az eljárást kell folytatni mindaddig, míg kiosztásra kerül az összes mandátum.

c) Ha a táblázatban előforduló legnagyobb szám keresésekor egyenlő legnagyobb számok vannak, akkor az a lista kap mandátumot, amelyik addig még nem szerzett mandátumot, vagy amelyik kevesebb mandátumot kapott, végezetül, amelyik a listasorsolásnál kisebb sorszámot kapott.

(5) Ha egy kompenzációs lista vagy nemzetiségi kompenzációs lista több mandátumot kap, mint a listán szereplő személyek száma, a mandátum betöltetlen marad.

16. § (1) A kompenzációs listáról a jelöltek a bejelentés sorrendjében kapnak mandátumot. A kieső jelölt helyébe a sorrendben utána következő jelölt lép.

(2) Ha a kompenzációs lista jelöltjét polgármesternek, vagy az egyéni választókerületben képviselőnek választották, a kompenzációs listáról törölni kell, és helyébe a listán következő jelölt lép.

(3) Nem kap mandátumot

a) a jelölő szervezet kompenzációs listája, ha az azt állító jelölő szervezet jelöltjei a települési szinten összesített kompenzációs szavazatok öt százalékát nem érték el, vagy

b) a közös kompenzációs lista, ha a közös listát állító jelölő szervezetek közös jelöltjei a települési szinten összesített kompenzációs szavazatok tíz százalékát, kettőnél több jelölő szervezet által állított közös kompenzációs lista esetében tizenöt százalékát nem érték el.

(4) A nemzetiség kompenzációs listáról a jelöltek az egyéni választókerületben megszerzett szavazataik száma szerinti sorrendben szereznek mandátumot. Szavazategyenlőség esetén sorsolás dönt.

(5) A [\(3\) bekezdést](#) a nemzetiségi kompenzációs listára nem kell alkalmazni.

4. A fővárosi közgyűlés tagjainak választása

17. § (1) A fővárosi listák a listákra leadott szavazatok arányában kapnak mandátumot.

(2) A mandátum számítás módja:

a) Össze kell állítani egy táblázatot, amelyben minden lista neve alatt képezni kell egy számoszlopot. A számoszlop első száma az adott lista szavazatainak száma, a számoszlop következő számai az adott lista szavazatainak száma elosztva kettővel, hárommal, négyvel, öttel, rendre az egymást követő egész számokkal.

b) A táblázat segítségével lehet kiosztani a mandátumokat. Meg kell keresni a táblázatban előforduló legnagyobb számot, és amelyik lista számoszlopában találjuk meg azt, az a lista kap egy mandátumot. Ezt követően meg kell keresni a következő legnagyobb számot. Amelyik lista oszlopában találjuk, az a lista kap egy mandátumot. Ezt az eljárást kell folytatni mindaddig, míg kiosztásra kerül az összes mandátum.

c) Ha a táblázatban előforduló legnagyobb szám keresésekor egyenlő legnagyobb számok vannak, akkor az a lista kap mandátumot, amelyik még addig nem szerzett mandátumot, vagy amelyik kevesebb mandátumot kapott, végezetül, amelyik a listasorsolásnál kisebb sorszámot kapott.

(3) Ha egy fővárosi lista több mandátumot kap, mint a listán szereplő személyek száma, a mandátum betöltetlen marad.

18. § (1) A fővárosi listáról a jelöltek a bejelentés sorrendjében kapnak mandátumot. Ha a fővárosi lista jelöltjét főpolgármesternek választották, a fővárosi listáról törölni kell, helyébe a sorrendben utána következő jelölt lép.

(2) Nem kap mandátumot

- a) a jelölő szervezet fővárosi listája, ha a fővárosi listákra leadott érvényes szavazatok öt százalékát nem érte el, vagy
- b) a közös fővárosi lista, ha a fővárosi listákra leadott érvényes szavazatok tíz százalékát, kettőnél több jelölő szervezet által állított közös fővárosi lista esetében tizenöt százalékát nem érte el. E vonatkozásban összesíteni csak az ugyanazon jelölő szervezetek által összeállított közös fővárosi listákra leadott érvényes szavazatokat lehet.

5. A megyei közgyűlés tagjainak választása

19. § (1) A megyei listák a leadott szavazatok arányában, a [17. § \(2\) bekezdésében](#) meghatározott számítási mód alapján jutnak mandátumhoz.

(2) Nem kap mandátumot

a) a jelölő szervezet megyei listája, ha a megyei listákra leadott érvényes szavazatok öt százalékát nem érte el, vagy

b) a közös megyei lista, ha a megyei listákra leadott érvényes szavazatok tíz százalékát, kettőnél több jelölő szervezet által állított közös megyei lista esetében tizenöt százalékát nem érte el. E vonatkozásban összesíteni csak az ugyanazon jelölő szervezetek által összeállított közös megyei listákra leadott érvényes szavazatokat lehet.

(3) Ha a lista több mandátumot kap, mint a listán szereplő személyek száma, a mandátum betöltetlen marad.

V. FEJEZET

KÉPVISELŐ, POLGÁRMESTER, FŐPOLGÁRMESTER MEGBÍZATÁSÁNAK MEGSZŪNÉSE ESETÉN ALKALMAZANDÓ SZABÁLYOK

1. Időközi választás

20. § (1) Ha az egyéni listán kevesebb jelölt indul, mint a megválasztható képviselők száma, vagy az egyéni választókerületben nem volt jelölt, vagy nem volt polgármester- vagy főpolgármester jelölt, a választást nem lehet megtartani, és időközi választást kell kitűzni.

(2) Ha az egyéni választókerületben a legtöbb szavazatot két vagy több jelölt egyenlő számú szavazattal érte el, időközi választást kell kitűzni.

(3) Ha két vagy több polgármesterjelölt vagy főpolgármester jelölt egyenlő számú legtöbb szavazatot kapott, időközi választást kell kitűzni.

(4) Ha az egyéni listás választáson az e törvényben meghatározottnál kevesebb képviselőt választanak meg, a be nem töltött képviselői helyekre időközi választást kell kitűzni.

(5) Ha az egyéni választókerületi képviselő vagy a polgármester, főpolgármester megbízatása megszűnik, időközi választást kell kitűzni.

(6) Ha az önkormányzati képviselő-testületet feloszlatták vagy feloszlott, időközi választást kell tartani.

2. A kiesett képviselő mandátumának betöltése

21. § (1) Ha az egyéni listáról megválasztott képviselő helye üresedik meg, helyére a következő legtöbb szavazatot elért jelölt lép.

(2) Ha a megyei, a kompenzációs vagy a fővárosi listáról megválasztott képviselő kiesik, helyére az eredetileg bejelentett listáról a jelölő szervezet által bejelentett jelölt lép. Ha a jelölő szervezet a választási eljárásról szóló [1997. évi C. törvény 115. § \(2\) bekezdésében](#) meghatározott határidőig nem jelenti be a jelöltet, a megüresedett helyre a listán soron következő jelölt lép.

(3) Ha az egyéni listán, a kompenzációs listán, a megyei listán, vagy a fővárosi listán nincs több jelölt, akkor időközi választást nem kell kiírni, a mandátum a következő általános választásig betöltetlen marad.

(4) Ha az egyéni listán, a megyei listán vagy a fővárosi listán megválasztott képviselők száma a képviselő-testület vagy a közgyűlés működéséhez szükséges létszám alá csökken, akkor az üres helyekre időközi választást kell kitűzni.

V/A. Fejezet

A kedvezményes nemzetiségi mandátum

21/A. § (1) Az általános önkormányzati választáson, valamint a képviselő-testület egészének megválasztása céljából kitűzött időközi választáson az egyéni listán a nemzetiségi jelölt kedvezményes módon szerezhethet mandátumot, feltéve, hogy a választás kitűzésekor a névjegyzékben szereplő választópolgárok legalább ötven százaléka az adott nemzetiség nemzetiségi névjegyzékében is szerepelt.

(2) Ha sem a polgármester-választáson, sem az egyéni listán nem szerez mandátumot adott nemzetiség egyetlen jelöltje sem, meg kell állapítani az egyéni listán legkevesebb szavazattal mandátumhoz jutó jelöltre leadott érvényes szavazatok kétharmadát. Kedvezményes mandátumhoz jut a nemzetiségnek az a jelöltje, aki az így megállapított szavazatszámnál többet ér el. Ha egy nemzetiséghez tartozó több ilyen jelölt is van, akkor a legtöbb szavazatot elért nemzetiségi jelölt jut kedvezményes mandátumhoz, szavazategyenlőség esetén sorsolás dönt a kedvezményes mandátumról.

(3) A [\(2\) bekezdésben](#) meghatározott módon elnyert kedvezményes mandátummal bővül a képviselő-testület [4. §-ban](#) meghatározott létszáma.

(4) Ha a kedvezményes mandátumot szerző képviselő mandátuma megszűnik, helyébe az ugyanazon nemzetiség következő legtöbb szavazatot elért jelöltje lép, feltéve, hogy a [\(2\) bekezdés](#) szerinti szavazatszámot ő is elérte.

(5) Ha a megüresedett mandátum [21. § \(1\) bekezdése](#) alapján történő betöltésekor a kedvezményes mandátumhoz jutott képviselő rendelkezik a következő legtöbb szavazatszámmal, akkor mandátumát a [21. § \(1\) bekezdésében](#) foglalt jogcímen megtartja, és a nemzetiség kedvezményes mandátuma megszűnik.

(6) Ha időközi választáson ugyanazon nemzetiség jelöltje polgármesteri vagy egyéni listás mandátumot szerez, a kedvezményes mandátum megszűnik.

21/B. § (1) Az általános önkormányzati választáson, valamint a képviselő-testület egészének megválasztása céljából kitűzött időközi választáson a kompenzációs listán a nemzetiségi jelölt kedvezményes módon szerezhethet mandátumot, feltéve, hogy a választás kitűzésekor a névjegyzékben szereplő választópolgárok legalább huszonöt

százaléka az adott nemzetiség nemzetiségi névjegyzékében is szerepelt.

(2) Ha sem a polgármester-választáson, sem egyéni választókerületben, sem kompenzációs listán (a nemzetiségi kompenzációs listát is beleértve) nem szerez mandátumot adott nemzetiség egyetlen jelölje sem,

a) meg kell állapítani az egyéni választókerületekben mandátumot szerzett képviselőkre leadott érvényes szavazatok száma átlagának kétharmadát,

b) a nemzetiségi kompenzációs lista, ha arra az [a\) pontban](#) megállapított számnál több töredékszavazat jut, egy kedvezményes mandátumot kap. A mandátumot a [16. § \(4\) bekezdése](#) szerinti jelölt szerzi meg.

(3) A [\(2\) bekezdésben](#) meghatározott módon elnyert kedvezményes mandátummal bővül a képviselő-testület [5. §](#)-ban meghatározott létszáma.

(4) Ha a nemzetiségi kompenzációs listáról megválasztott képviselő helye üresedik meg, helyére az egyéni választókerületben a következő legtöbb szavazatot elért jelölt lép a nemzetiségi kompenzációs listáról.

(5) Ha az időközi választáson ugyanazon nemzetiség jelöltje polgármesteri vagy egyéni választókerületi mandátumot szerez, a nemzetiségi kedvezményes mandátuma megszűnik.

VI. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

22. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben jelölje ki a lakosságszám- adatot nyilvántartó központi szervet.

23. § E törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit a helyi önkormányzati képviselők és a polgármesterek 2010. évi általános választása során kell először alkalmazni.

24. § E törvénynek a nemzetiségek jogairól szóló [2011. évi CLXXIX. törvénnyel](#) (a továbbiakban: [Mód. tv.](#)) megállapított rendelkezéseit a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek [Mód. tv.](#) hatályba lépését követően kitézött általános választásán kell először alkalmazni.

24/A. § E törvény I-V/A. Fejezete, [22. §](#)-a és [24. §](#)-a az [Alaptörvény XXIII. cikk \(4\) bekezdése](#) és [35. cikk \(1\) bekezdése](#) alapján sarkalatosnak minősül.

25. § Ez a törvény a Tanács 1994. december 19-i [94/80/EK](#) az állam polgárságuktól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok aktív és passzív választójogának a helyhatósági választásokon történő gyakorlására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló irányelvének való megfelelést szolgálja.

26. §

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök
Dr. Schmitt Pál s. k.,
az Országgyűlés elnöke